

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5923010191
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5923010191.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a JUDr. Štefana Tomáša, na neverejnom zasadnutí konanom 25. októbra 2023 prejednal sťažnosť podanú odsúdeným R. G., nar. XX.XX.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. RK-1Nt/34/2023 zo dňa 30. augusta 2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. RK-1Nt/34/2023 zo dňa 30. augusta 2023.

Súd podľa § 470 ods. 1 Tr. por., s poukazom na § 92 ods. 1 písm. b) Tr. zák. žiadosť odsúdeného R. G., nar. XX.XX.XXXX v K., t.č. ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová o zahľadanie odsúdenia sp.zn. 8T/108/2013, sp.zn. 8T/94/2015, sp.zn. 1T/53/2020, sp.zn. 8T/58/2021 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. RK-1Nt/34/2023 z 30.8.2023 podľa § 470 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 92 ods. 1 písm. a) Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného R. G. o zahľadanie odsúdenia sp.zn. 8T/108/2013, sp.zn. 8T/94/15, sp.zn. 1T/53/2020, sp.zn. 8T/58/2021.

Dňa 7.9.2023 krajskému súdu bola doručená sťažnosť odsúdeného R. G. kde uviedol nasledovné sťažnostné argumenty:

„Ja R. G. taktiež disponujem príslušnými spisovými materiálmi a oznamujem Vám, že informácie v nich uvedené sú v rozpore s informáciami, ktoré uvádzate vy. Taktiež Vám dávam na vedomie, že túto predmetnú vec ste označili ako trestnú. Zákon SR prikazuje, aby každá os. vo VTOS bola zastúpená právnym zástupcom v otázkach trestných konaní. Nakoľko ja nie som právnický vzdelaný os. a ani sa neviem adekvátne v tejto veci brániť z hľadiska hmotného práva, Vás žiadam o zvolenie právneho zástupcu, alebo pridelenie tejto veci už pridelenému advokátovi.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom sťažnosti odsúdeného R. G..

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízný princíp, potom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnutý výrok uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávne.

Sťažnosť proti uzneseniu súdu je prípustná v súlade s ustanoveniami § 185 ods. 1, 2 Tr. por., § 419 ods. 2 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por. a v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Vykonaným prieskumom napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dospel krajský súd k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná, avšak z iných dôvodov, ako uvádza sťažovateľ. Dôvodom zrušenia tohto rozhodnutia a opätovného rozhodnutia nadriadeným súdom bolo procesné pochybenie v rozpore s ust. § 176 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktoré sa prejavilo práve vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď napadnutým uznesením podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku zamietol žiadosť odsúdeného o zahľadenie odsúdenia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne poukázal na doslovné znenia ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona, podľa ktorých v trestnom konaní postupoval. Krajský súd považoval za nadbytočné znenia jednotlivých ustanovení opakovane citovať, a preto v tejto časti svojho rozhodnutia na ne odkazuje.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu a pripojenými spisovými materiálmi mal aj krajský súd jednoznačne preukázané, že odsúdený vykonal trest odňatia slobody iba v konaní sp.zn. 8T/94/2015 (v trestnom konaní sp.zn. 8T/94/15 bol R. G., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom č.k. 8T/94/2015-322 zo dňa 21.12.2015 odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov nepodmienečne, trest odňatia slobody ukončený dňa 27.04.2017). Preto správne okresný súd zisťoval, či odsúdený po výkone trestu mu uloženého v tomto konaní viedol riadny život nepretržite, a to po dobu stanovenú zákonom (§ 192 ods. 1 písm. b) Tr. zák.). Keďže si odsúdený trest vykonal dňa 27.4.2017, 5-ročné obdobie rozhodné pre skúmanie splnenia podmienok pre zahľadenie odsúdenia je obdobie od 27.4.2017 do 27.4.2022. Odsúdený v priebehu plynutia tejto rozhodnej doby sa dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti (konanie sp.zn. 1T/53/2020). Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 1T/53/2020-677 zo dňa 26.04.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č.k. 3To/32/2021-731 zo dňa 7.10.2021, právoplatným a vykonateľným dňa 7.10.2021, bol R. G. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 28 (dvadsaťosem) mesiacov nepodmienečne, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Teda nemožno konštatovať, že by počas rozhodnej doby viedol riadny život. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe odsúdený vedie riadny život, ak dodržiava právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu a spoločnosti, nezneužíva svoje práva proti spoluobčanom, nenarušuje občianske spolužitie v mieste bydliska ani v zamestnaní, nedopúšťa sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov. Krajský súd uvádza, že spáchaním ďalšieho trestného činu dochádza k prerušeniu plynutia zákonom určenej rozhodnej doby pre skúmanie vedenia riadneho života odsúdeným. Prerušenie doby spôsobuje, že predchádzajúce vedenie riadneho života odsúdeným stráca význam z hľadiska posudzovania podmienok pre zahľadenie odsúdenia a zákonom určená rozhodná doba pre posudzovanie vedenia riadneho života odsúdeným začína plynúť od znova. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že nebola splnená podmienka nepretržitého vedenia riadneho života po dobu najmenej 5 rokov po výkone trestu odňatia slobody, a preto u odsúdeného neprichádza do úvahy zahľadenie odsúdenia v tejto trestnej veci tak, ako to odsúdený žiadal.

Okresný súd formálne pochybil, keď žiadosť odsúdeného o zahľadenie odsúdenia sp.zn. 8T/108/2013, sp.zn. 8T/94/15, sp.zn. 1T/53/2020, sp.zn. 8T/58/2021 zamietol podľa § 470 ods. 1 Tr. por., s poukazom na § 92 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pričom správne mal uviesť podľa § 92 ods. 1 písm. b) Tr. zák., nakoľko podľa tohto ustanovenia môže súd zahľadiť odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone riadny život nepretržite po dobu najmenej päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok. Preto krajský súd toto pochybenie následne napravil sám v tomto sťažnostnom konaní, keď po splnení si prieskumnej povinnosti postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a potom sám vo veci rozhodol totožne s okresným súdom o zamietnutí žiadosti odsúdeného o zahľadenie odsúdenia s tým, že vo výroku rozhodnutia už uviedol správne písmeno ustanovenia § 194 ods. 1 Tr. zák. Po obsahovej stránke uznesenie sudcu pre prípravné konanie netrpí žiadnymi vadami, naopak, je dostatočne odôvodnené.

V prípade odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 8T/108/2013-296 zo dňa 2.10.2013 a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 8T/58/2021-361 zo dňa 13.12.2021, ktorým bol zrušený

aj výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 1T/53/2020-677 zo dňa 26.04.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č.k. 3To/32/2021-731 zo dňa 7.10.2021 a bol odsúdenému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výške 8 rokov ani nedošlo k ukončeniu výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o konanie sp.zn. 8T/108/2013 odsúdený nastúpi na výkon zvyšku trestu odňatia slobody dňa 27.4.2029, t.j. po vykonaní trestu v konaní sp.zn. 8T/58/2021, ktorý si aktuálne vykonáva. Na výkon trestu v konaní sp.zn. 8T/58/2021 nastúpil odsúdený dňa 08.10.2021, predpokladaný koniec trestu tohto výkonu je dňa 27.4.2029. Predpokladaný koniec výkonu zvyšku trestu v konaní sp.zn. 8T/108/2013 je dňa 28.12.2030. V zmysle ust. § 92 ods. 1 Tr. por. „súd môže zahliadiť odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej...“. Z uvedeného vyplýva, že súd môže teda zahliadiť odsúdenie až po výkone trestu odňatia slobody, čo v danom prípade splnené nebolo, keďže tieto neboli doposiaľ v celosti vykonané.

Zohľadniac vyššie uvedené potom okresný súd správne dospel k záveru, že v danom prípade odsúdený nespĺňa zákonné podmienky pre zahliadenie odsúdení, nakoľko u odsúdeného neuplynula zákonom stanovená doba na zahliadenie odsúdenia. Z rovnakých dôvodov neprichádzal do úvahy ani postup podľa § 92 ods. 3 Tr. zák., spočívajúci v zahliadení odsúdenia pred uplynutím doby uvedenej v § 92 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Krajský súd tiež považuje za potrebné pripomenúť, že vzhľadom na znenie ustanovenia § 92 ods. 1 Tr. zák. „súd m ô ť e zahliadiť odsúdenie...“, na pozitívne rozhodnutie o zahliadení odsúdenia nie je zákonný nárok.

Ani sťažnostné argumenty odsúdeného nie sú spôsobilé zvrátiť stavu veci a zákonu zodpovedajúci výrok uznesenia súdu prvého stupňa napadnutý jeho sťažnosťou. Povinné zastúpenie v trestnom konaní upravuje zákon č. 301/2005 Z. z., konkrétne ust. § 37 Tr. por. a ust. § 38 Tr. por. V zmysle § 37 Tr. por. po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak a) je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, b) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, c) ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine, d) ide o konanie proti mladistvému, e) ide o konanie proti ušlému. Takisto aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať. Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny a v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia s výnimkou protialkoholického liečenia alebo protitoxikomanického liečenia. V zmysle ust. § 38 Tr. por. vo vykonávacom konaní je daný dôvod povinnej obhajoby len v prípade, ak súd rozhoduje na verejnom zasadnutí a súčasne odsúdený a) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, b) ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody mladistvého, ktorá v čase konania verejného zasadnutia nedovŕšil osemnásť rok, c) je vo väzbe, alebo d) sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať. V posudzovanom prípade sa nejedná ani o jeden z vyššie uvedených prípadov, preto bolo len na rozhodnutí odsúdeného, či v konaní o žiadosti o zahliadenie odsúdenia využije možnosť zvolenia si obhajcu a doručí súdu k ním podanej žiadosti riadne a včas platné plnomocenstvo na obhajobu zvoleným obhajcom. Krajský súd v súvislosti s touto skutočnosťou poukazuje aj na oznámenie okresného súdu z 12.9.2023 v ktorom bola táto skutočnosť R. G. oznámená, vrátane oznámenia o nezistení zákonných dôvodov na ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 Tr. por. (č.l. 23, doručienka na č.l. 24 spisu).

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.